

Saltdal kommune
Kirkegt. 23
8250 Rognan

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Avslag på søknad om fellingstillatelse på gaupe - Saltdal kommune

Statsforvalteren viser til søknad av 22. juni 2021 fra Saltdal kommune v/Marianne Hoff om skadefelling av gaupe.

Vedtak

Statsforvalteren avslår søknad om skadefelling av gaupe i Saltdal kommune.

Grunnlag for avgjørelsen

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven §§ 18 og 17, jf. rovviltforskrifta § 9. I brev av 28. mai 2021 om *Kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn i 2021/2022*, ble Statsforvalteren i Nordland gitt myndighet til å vurdere betinget skadefelling innenfor en kvote på fire gauper innenfor tidsrommet 01.06.2021 – 15.02.2022. Per i dag er denne kvoten ikke belastet.

Søknader om skadefelling av gaupe behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9. Føringerne i regional forvaltningsplan vektlegges og det kan bare gjennomføres skadefelling dersom det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- området betydning som beitemark,
- skadenes omfang og utvikling,
- potensialet for framtidige skader og
- muligheten til å gjennomføre forebyggende tiltak.

Skadefelling er et tiltak for å avhjelpe akutte skadesituasjoner i beitesesongen. Vedtak om skadefelling skal være rettet mot et bestemt skadegjørende individ, være begrenset i tid, rom og antall dyr, og kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling av gaupe skal følgende forvaltningsprinsipper ligge til grunn:

2.2.2. (...) *Vedtatte regionale bestandsmål for gaupe skal oppnås innenfor hele Nordlands fastland.*

2.2.3. *Prioriterte beiteområder: (...) innenfor byrdefordelingsområde for gaupe er både beitedyr og gaupe prioritert.*

- 2.2.5. *Sauedrift, tamreindrift og andre produksjoner basert på utmarksbeite i byrdefordelingsområdet for gaupe må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Tapsforebyggende tiltak skal prioriteres til beitebrukere innenfor byrdefordelingsområdet ut fra skadeomfang, skadepotensiale og muligheter for tilpasninger.*
- 2.4.1. *Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.*
- 2.4.2. *Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.*
- 2.4.4. *Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra til å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelig tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rovviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling.*
- 2.4.5. *Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.*
- 2.4.6. *Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang; 2. skadepotensial; 3. gaupebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.*

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning konkretiseres gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Gaupebestanden i Nordland

Vi viser til siste rapport om gaupe fra overvåkingsprogrammet, NINA rapport 2011, *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021*. Vi viser også til vurderinger gjort i Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av 28. mai 2021 og nærmere beskrivelser i dette vedtaket.

I region 7 (Nordland) er det fastsatt et bestandsmål på 10 ynglinger av gaupe. Det er i den siste treårsperioden (2019, 2020 og 2021) i snitt registrert 8,8 ynglinger i fylket og bestanden har dermed vært under det fastsatte bestandsmålet de siste årene.

Vinteren 2020/2021 er det registrert en gaupefamilie ved Misvær/Skjærstad og en gaupefamilie i indre Salten, Junkerdalen.

Det foreligger betydelig kunnskap om det samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Siden 2019 er det registrert fem døde gauper i Saltdal eller i nærheten av Saltdal; to felt på skadefelling i hhv. 2020 og 2021 og en felt kvotejakt i 2021 i Saltdal og to felt på skadefelling i Bodø kommune (Misvær) i 2019.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Søknaden

Søknaden gjelder skadefellingstillatelse på en gaupe i Saltdal kommune etter at to lam er påvist drept av gaupe i Saltdal sauesankelag ved Drageid og Risnakken. Kommunen opplyser også om uro i flokkene og manglende lam i forhold til kodemerking i området Grønlidalen og omegn. Videre skriver kommunen at de berørte beitebrukerne har gjennomført ulike typer forebyggende tiltak som for eksempel intensivt tilsyn med og uten kadaverhund uten at dette har hindret tap. Med omkring 5000 sau på beite, samt en vurdering av tapsbildet og tapshistorikk i kommunen ønsker Saltdal kommune å søke om skadefellingstillatelse av en gaupe i områdene rundt der kadavrene er funnet. Det påpekes også at området befinner seg i et beiteprioritert område.

Statsforvalterens vurdering

Ifølge SNO og Rovbase er det påvist to sau drept av gaupe innenfor Saltdal kommune inneværende beitesesong og 11 sau påvist drept av gaupe forrige beitesesong. Siden 1. oktober 2020 er det påvist 15 rein drept av gaupe i Saltdal kommune, hvor de fleste av kadavrene befinner seg nokså konsentrert i Junkerdalen eller ved Balvatn, øst i kommunen. Det ble den 3. februar felt en gaupe på kvotejakt og den 23. mars felt en gaupe på skadefelling i Junkerdalsområdet i 2021.

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i hht prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområde må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe.

Vi er enig med kommunen i at området må anses å ha stor betydning som beitemark og at det ut fra kunnskap om gaupebestanden i området og mengden beitedyr i utmarka, foreligger et potensiale for ytterligere tap. Imidlertid vurderer vi basert på nåværende tapssituasjon, tapssituasjonen generelt for de to beitenæringene i området, kunnskap om gaupebestanden i området og fylket som helhet, det aktuelle områdets status i forvaltningsplanen, samt at det allerede i år er felt to gauper i kommunen (skadefelling og kvotejakt), at det ikke er riktig å iverksette skadefelling av gaupe per i dag. Vi vurderer at skadens omfang og utvikling, med to påviste tap til gaupe, per nå er begrenset og at et eventuelt skadefellingsforsøk på gaupe i området i år kun vil være aktuelt dersom det oppstår klare akutte tapssituasjoner i sauenæringa eller i reindriften, hvor det er mulig å rette skadefelling mot en aktuell skadevolder.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Foreninger Våre Rovdyr
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet
Nordland Bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland Reindriftssamers Fylkeslag
Nordland Sau og Geit
Norges Naturvernforbund – Nordland
Rovviltnemnda i Nordland
Statens naturoppsyn - Nordland